

**Силабус навчальної дисципліни
«ЕКОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА»**

Спеціальність: 101 Екологія
Освітня програма Екологія
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Курс: 2
Семестр: 3

Факультет	Природничо-географічний
Кафедра	Хімії, екології та методики їх навчання
Викладач(-і)	ПІБ: Гончарук Віталій Володимирович Посада: викладач кафедри хімії, екології та методики їх навчання E-mail: v.v.ghoncharuk@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	4/120
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (24 год.), лабораторні (36 год.), самостійна робота (60 год.)
Політика дисципліни	<p>Академічна доброчесність. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є необхідною умовою освітнього процесу, базується на недопущенні практик списування, плагіату, фабрикації. Академічна доброчесність регламентується Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Документи стосовно академічної доброчесності (про запобігання та виявлення академічного плагіату, про курсові роботи, етичний кодекс здобувачів вищої освіти тощо) наведені на сторінці ДОКУМЕНТИ та ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту УДПУ: https://udpu.edu.ua/.</p> <p>Відвідування занять. Здобувачу вищої освіти не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину, то здобувачу вищої освіти не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття. Здобувач вищої освіти має право оформити індивідуальний графік навчання. При об'єктивних причинах пропуску занять, здобувачі вищої освіти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE: https://dls.udpu.edu.ua/. Здобувачі на заняттях можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки.</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Здобувач вищої освіти має можливість за власної ініціативи самостійно підготувати доповідь відповідно до тем робочої програми: лекційних, лабораторних занять на основі пошуку та огляду наукових публікацій за заданою тематикою дисципліни, або поглибленому опрацюванні окремих лекційних тем, або дотичних тем; самостійно вибирати тему доповіді використовуючи літературний фонд наукової бібліотеки університету, Інтернет мережі з творчою обробкою отриманої інформації.</p>
Що будемо вивчати?	Теоретичні знання, необхідні для розв'язання прикладних задач з екологічної експертизи проектів підприємств та установ, стану навколишнього середовища та професійної оцінки і прогнозування небезпечних явищ, які пов'язані з технологічними та техногенними процесами.
Чому це треба вивчати?	Курс дисципліни спрямований на формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань та вмій щодо запобігання негативному впливові антропогенної діяльності на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей, а також оцінка ступеня екологічної безпеки господарської діяльності й екологічної ситуації на окремих територіях та об'єктах.

Яких результатів можна досягнути?	<p>Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.</p> <p>Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля.</p> <p>Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.</p> <p>Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.</p> <p>Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами.</p> <p>Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.</p>
Як можна використати набуті знання та уміння?	<p>Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.</p>
Зміст дисципліни	<p>Мета, завдання і принципи екологічної оцінки.</p> <p>Понятійно-термінологічний апарат еколого-експертної оцінки. Роль екологічної оцінки у вирішенні екологічних проблем сьогодення.</p> <p>Правова основа екологічної оцінки та порядок її проведення.</p> <p>Основні принципи екологічного нормування впливу об'єктів на природне середовище.</p> <p>Оцінка відповідності об'єкта екологічним нормативам під час здійснення екологічної оцінки.</p> <p>Методи проведення еколого-експертної оцінки різних об'єктів.</p> <p>Типовий алгоритм здійснення еколого-експертної оцінки впливу діючих об'єктів на навколишнє середовище.</p> <p>Екологічна оцінка проектів промислових та інших об'єктів господарювання.</p> <p>Матеріали оцінки впливу об'єктів на навколишнє середовище (ОВНС) та їхня структура.</p> <p>Екологічна оцінка документації з впровадження нової техніки і технологій.</p> <p>Екологічна оцінка документації з впровадження нових матеріалів і речовин у виробництво та сільське господарство.</p> <p>Еколого-експертна оцінка території здійснення господарської діяльності.</p> <p>Основні принципи оцінки стану компонентів природного середовища за умов екологічно небезпечних ситуацій.</p> <p>Критерії та нормативи під час екологічної оцінки якості природних вод.</p> <p>Методи дослідження екологічного стану водного середовища.</p> <p>Критерії стану ґрунтового покриву та його екологічна оцінка.</p> <p>Нормативи екологічної оцінки стану атмосферного повітря.</p> <p>Використання біоіндикаторів під час еколого-експертної оцінки стану компонентів навколишнього середовища.</p> <p>Принципи екологічної оцінки біотичного компонента екосистем під час здійснення експертизи стану навколишнього середовища.</p>
Обов'язкові завдання	<p>Висвітлювати екологічні наслідки здійснення запланованої діяльності на досліджуваній території, вивчати й аналізувати можливі досягнення цієї мети; оцінювати ефективність передбачуваних заходів й попереджати можливі негативні наслідки для довкілля і здоров'я населення до прийняття рішення про здійснення господарського проекту.</p>
Міждисциплінарні зв'язки	<p>Загальна екологія та неоекологія, природоохоронне законодавство та екологічне право.</p>
Інформаційне забезпечення (з	<p>1. ДБН А.2.2-1-95. Склад та зміст матеріалів ОВНС. Мінекобезпеки</p>

репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	<p>України, 1996. 28 с.</p> <p>2. Екологічне право України. Академічний курс: підручник / За заг. ред. Ю. С. Шемшученка. Київ: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2008. 720 с.</p> <p>3. Закон України «Про екологічну експертизу» (від 09.02.95 р.) зі змінами та доповненнями. 18 с.</p> <p>4. Закон України: Про стратегічну екологічну оцінку. Відомості Верховної Ради, 2018, № 16, С.138.</p> <p>5. Марушевський Г. Б. Стратегічна екологічна оцінка : навч. посіб. Київ: К.І.С., 2014. 88 с.</p> <p>6. Шутяк С. [за заг. ред. О. Кравченко]. Постатейний коментар до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». Львів: Компанія «Манускрипт», 2019. 128 с.</p>
Поточний контроль	Поточне оцінювання на лабораторному занятті; модульний тестовий контроль; оцінка за виконання лабораторних робіт.
Підсумковий контроль	Залік.

Розробник

Віталій ГОНЧАРУК